

PUBLII OVIDI NASONIS

43 BC - 18 AD

METAMORPHOSES:

NARCISSUS (E T C H O)

"angustus pontifex cecanata edit in splenata clava"

Ille per Aonias fama celeberrimus urbes
inreprehensa dabat populo responsa petenti,
prima fide vocisque ratae temptamina sumpsit
caerula Liriope, quem quondam flumine curvo
implicuit clausaque suis Cephisus in curvis
vima tulit enixa est utero pulcherrima pleno
infantem nymphe, iam tunc qui posset amari,
Narcissusque vocat de quo consultus, an esset
tempora maturae visurus longa senectae,

fatidicus vates "si se non noverit" inquit.
vana ditu vixit est vox auguris: exitus illam
resque probat letique genus novitasque furoris.
namque ter ad quinos unum Cephisius annum
addiderat poteratque puer juvenisque videri;

aspicit hunc trepidos agitantem in retia cervos
vocalis nymphe, quae nec reticere loquenti
nec prior ipsa loqui didicit, resonabilis Echo.
Corpus adhuc Echo, non vox erat et tamen usum
garrula non alium, quam nunc habet, oris habebat,

reddere de multis ut verba novissima posset.
fecerat hoc luno, quia, cum deprenderet posset
sub love saepe suo nymphas in monte lacentis,
illa deam longo prudens sermone tenebat.
dum fugerent nymphae, postquam hoc Saturnia sensit,

"huius" ait "linguae, quia sum delusa, potestas
parva tibi dabitur vocisque brevissimus usus,"
reque minas firmat, tamen haec in fine loquend i
ingeminat voces auditaque verba reportat. t. t.
ergo ubi Narcissus per devia rura vegante m m m
vidit et incauit, sequitur vestigia furto m, m,

quoque magis sequitur, flamma propiore calescit,
non aliter quam cum summis circumlita taedis
admotas rapiunt vivacia sulphura flammis.
a quotiens voluit blandis accedere dictus
et molli adhibere preces; natura repugnat

ante" ait "emoriar, quam sit tibi copia nostri";
retulit illa nihil nisi "sit tibi copia nostri!"
spreta latet silvis pudibundaque frondibus ora
protegit et solis ex illo vivit in antris;
sed tamen haeret amor corpore dolore repusae;

adducitque cutem macies et in aera sucus
corporis omnis abit, vox tantum atque ossa supersunt;
vox manet, ossa ferunt lapidis traxisse figuram.
inde latet silvis nulloque in monte videtur,
omnibus nullitur: sonus est, qui vivit in illa.

Sic hanc, sic alias undis aut montibus ortas
lusarat hic nymphas, sic coetus ante viriles;
inde manus aliquis despectus ad aethera tollens
"sic amet ipse licet, sic non potitur amato!"
dixerat: adsensit precibus Rhannusia Iustus.

fons erat inlimis, nitidis argenteus undis,
quem neque pastores neque pastae monte capellae
contingant aliove pecus, quem nulla volueris
nec fera turbat nec lapsus ab arbore ramus;
gramen erat circa, quod proximus umor albat,

silvaque sole locum passura tepescere nullo.
hic puer et studio venandi lassus et aestu
procubuit bothemque loci fontemque secutus,
dumque sitim sedare cupit, sitis altera crevit,

adstupet ipse sibi vultuque inmotus eodem
haeret, ut e Pario formatum marmore signum;
spectat humi positum geminum, sua lumina, sidus
et dignos Baccho, dignos et Apolline crines
inpubesque genas et eburnea colla decusque

quid videat, nescit; sed quod videt, uritur illo,
atque oculos idem, qui decipit, facit error.
credule, quid frustra simulacra fugacia captas?
quod petis, est nusquam; quod amas, avertere, perdes!
ista repercussae, quam cernis, imaginis umbra est:

nam quotiens liquidis prorexiimus oscula lymphis,
hic totiens ad me resupino nititur ore.
posse putes tangi: minimum est, quod amantibus obstat.
quisquis es, huc exi! quid me, puer unice, fallis
quove petitus abis: certe nec forma nec actus

iste ego sum: sensi, nec me mea fallit imago;
quid faciam? roger anne rogem? quid deinde rogabo?
o utinam a nostro succedere corpore possem!
votum in amante novum, vellem, quod amavus, abessent.
amque dolor vites adimit, nec tempora vitae

non aliter quam poma solent, quae candida parte,
parte rubent, aut ut variis solet uva racemis
tae ducere purpureum nondum matura rorem.
que simul adparet liquefacta rursus in unda,
non tulit ulterius, sed ut intabescere flavae

liquitur et tecto paullatim carpitur igni;
et neque vires et quae modo visa placebant,
nec vigor et vires et quae modo visa placebant,
nec corpus remanet, quondam quod amaverat Echo.
quae tamen ut vidit quamvis irata memorque
indoluit, quotiensque puer miserabilis "cheu"

dixerat, haec resonis iterabat vocibus "cheu";
cumque suos manibus percusserat ille lacertus,
haec quoque reddebat sonitum plangoris eundem.
ultima vox accollatum fuit haec spectantis in undam:
"heu frustra dilecte puer!" totidemem remisit

ille caput viridi fessum submitit in herba,
lumina mors clausit domini mirantia formam;
tum quoque se, postquam est inferna sede receptus,
in Stygia spectabat aqua planxere sorores
naides et sectos fratris posuere capillos,

namque rogem quassaque faces feretrumque parabant;
nusquam corpus erat; croceum pro corpore florem
invenium folis dictoque vale "vale" inquit et Echo.
medium cingentibus albis.